

Για Μια Περιληπτική Ιστορία του Κινήματος των Αμερικανών Ινδιάνων (American Indian Movement, AIM)

του Βλάση Γ. Ρασσιά

Το «Κίνημα των Αμερικανών Ινδιάνων» (American Indian Movement, AIM) ήταν μία κοινωνικο-πολιτικο-πνευματική οργάνωση των αυτοχθόνων βορειοαμερικανών, που έδρασε στο πρώτο μισό της δεκαετίας του 1970, με αίτημα την βελτίωση των συνθηκών ζωής και τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα των αυτοχθόνων, καθώς και την εφαρμογή των όσων προβλέπονταν από τις διάφορες συνθήκες μεταξύ των αυτοχθόνων εθνών και του κράτους των Η.Π.Α., τις οποίες κατά κανόνα το τελευταίο είχε αθετήσει και εξακολουθεί να αθετεί.

ΙΔΡΥΣΗ

Το «Κίνημα των Αμερικανών Ινδιάνων» («American Indian Movement», AIM) ιδρύθηκε στις 28 Ιουλίου 1968 στην Μινεάπολη της Μινεσότα (Minneapolis, Minnesota) των Η.Π.Α., κατά μίμηση των ανάλογων κινημάτων της ίδιας εποχής για τα δικαιώματα των αφροαμερικανών και των ισπανόφωνων, με σκοπό την προστασία - αυτοάμυνα των αυτοχθόνων από τις αυθαιρεσίες των αμερικανικών αρχών, καθώς και την μόρφωση και στεγαστική και επαγγελματική αποκατάσταση των μελών της κοινότητάς τους.

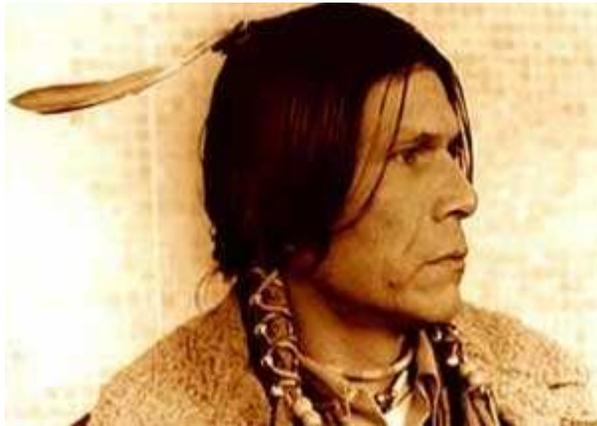
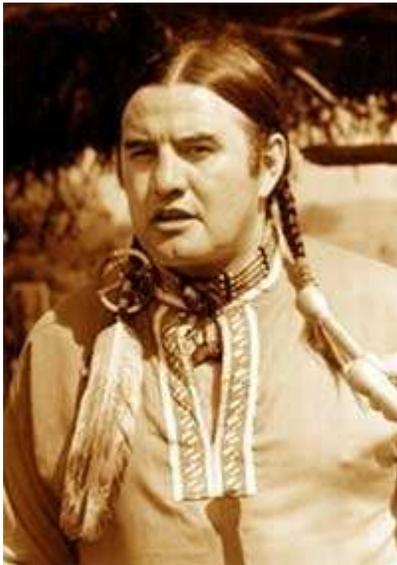
Η οργάνωση ιδρύθηκε μετά από συνέλευση 150 περίπου νεαρών (από τους συνολικά 20.000 αυτόχθονες που ζούσαν στις αστικές περιοχές της Μινεάπολης) στην περιοχή της Franklin Avenue, οι οποίοι, ακολουθώντας το παράδειγμα των αφροαμερικανών, αυτοπροσδιορίστηκαν ως «Συμμαχία των ενδιαφερομένων Αμερικανών Ινδιάνων» («Concerned Indian American Coalition») και έθεσαν άμεσο στόχο τους την δυναμική απάντηση στις πολύμορφες επιθέσεις και την αστυνομική βία που αντιμετώπιζε το έθνος τους, με οργάνωση περίπολων προστασίας των ομοεθνών τους, δημιουργία αντιθεσμών αλληλοβοήθειας και αυτοοργάνωσης και ανάπτυξη πολιτικής δράσης με σκοπό την απελευθέρωση των «πρώτων εθνών» και την παλινόρθωση της πολιτισμικής τους ταυτότητας. Με την ίδρυση της οργάνωσης και την υιοθεσία του νέου ονόματος («Κίνημα των Αμερικανών Ινδιάνων», «American Indian Movement», AIM) ορίστηκαν ηγέτες της οι Κλάυντ Μπελεκώρτ (πρώτος πρόεδρος της οργάνωσης, Clyde Bellecourt, 1939 -), Ντένις Μπανκς (πρώτος υπεύθυνος οργανωτικού, Dennis Banks, 1932 -) και Τζωρτζ Μίτσελ (George Mitchell), και οι τρεις τους πρόσφατα αποφυλακισμένοι από το σωφρονιστικό σύστημα των λευκών, καθώς και οι Έντυ Μπέντον - Μπαναϊ (Eddie Benton-Banai), Χάρολντ Γκούντσκαϊ (Harold Goodsky) και Μαίρυ Τζαϊν Ουϊλσον (Mary Jane Wilson), όλοι τους από το έθνος των Τσιπέβα (Chippewa ή Ojibwa).

Το νέο όνομα της οργάνωσης, που εκτός από πολιτικο-κοινωνικό είχε και πνευματικό χαρακτήρα με στροφή στην αυτόχθονα παράδοση και θρησκεία, προτάθηκε από την Ρομπέρτα Ντάουνγουϊντ (Roberta Downwind), καθώς τα αρχικά του (AIM) στην αγγλική παρέπεμπαν («I aim», «στοχεύω»)

σε συγκροτημένο αγώνα για ένα ελεύθερο και αξιοπρεπές αύριο των «πρώτων εθνών». Τον έντονα πνευματικό χαρακτήρα του AIM τόνισε σε κείμενό του του 1976 ο αδελφός του Κλάυντ Μπελεκώρτ, Βέρνον (Vernon Bellecourt, ινδιάνικο όνομα Wa Bun - Inini, δηλαδή «Άνδρας της Αυγής», 1936 - 2007), δηλώνοντας ότι όσοι συμμετείχαν στην οργάνωση πρωτίστως την έβλεπαν ως κίνημα πνευματικό.

ΠΡΩΤΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Ως πρώτη δράση του, το AIM, που ως πρώτη σημαία του είχε την αστερόεσσα αντεστραμμένη (Matthiessen, σελ. 36), οργάνωσε περίπολα μελών του στις περιοχές που κατοικούσαν αυτόχθονες, στα οποία οι συμμετέχοντες, που φορούσαν κόκκινα μπουφάν με το έμβλημα του μυθικού «πουλιού της βροντής» («thunderbird»), εντόπιζαν μεθυσμένους ομοεθνείς τους προτού τους συλλάβει η αστυνομία ή εξασφάλιζαν την καλή μεταχείριση όσων συλλαμβάνονταν.

Οι Κλάυντ Μπελεκώρτ (αριστερά) και Ντένις Μπανκς

Αμέσως μετά, το AIM ίδρυσε δύο δικά του σχολεία (τα «Little Red Schoolhouse» και «Heart of the Earth») για την γνωριμία των νεαρών αυτοχθόνων με την εθνική τους παράδοση, αλλά και την απόσπασή τους από τα σχολεία των κρατούντων, η άθλια φύση των οποίων οδηγούσε τους 2 στους 3 νεαρούς Ινδιάνους να εγκαταλείπουν τις σπουδές τους. Παράλληλα, κατά μίμηση των «Μαύρων Πανθήρων», το AIM εγκαίνιασε τρία «κοινωνικά προγράμματα» για την στέγαση και την σίτιση των φτωχών ομοεθνών του και την μέριμνα των ηλικιωμένων. Μέχρι το 1970 η ινδιάνικη κοινότητα της Μινεσότα διέθετε επίσης δικό της σύστημα προληπτικής ιατρικής («Indian Health Board») και δικό της κέντρο νομικής υποστήριξης («Legal Rights Center»).

Κατά μίμηση των «Πανθήρων», τα μέλη του AIM προσπάθησαν να ισχυροποιήσουν το φρόνημα των ομοεθνών και ομοφύλων τους, υψώνοντας τα σύμβολα της εθνικής τους υπερηφάνειας και κτυπώντας ταυτόχρονα την δουλικότητα ή την τάση για εξαμερικανισμό. Στην θέση του όρου «μπαρμπαθωμάδες» που χρησιμοποιούσαν οι «Πάνθηρες» για να καταγγείλουν τους δουλικούς και ξεπουλημένους ομοφύλους τους, το AIM χρησιμοποίησε τον όρο «μπαρμπατομαχώκ» («uncle tomahawks»), καθώς και τον όρο «μήλα» («apples») για να καταγγείλουν του Ινδιάνους που πίσω από την «κόκκινη» όψη τους, στην καρδιά και το μυαλό τους, ήσαν λευκοί όπως οι κατακτητές τους.

ΕΞΑΠΛΩΣΗ

Στα επόμενα τρία χρόνια (1968 - 1971) το AIM έκτισε μια εθνική διάσταση, αποκτώντας 40 παραρτήματα στις Η.Π.Α. και τον Καναδά, με πιο δραστήρια εκείνα του Σαν Φραντσίσκο (San Francisco), του Λος Άντζελες (Los Angeles), του Ντένβερ (Denver), του Μιλγουόκι (Milwaukee) και

του Κλήβελαντ (Cleveland), ενώ το 1973 έφθασε τα 79 παραρτήματα, εκ των οποίων 8 στον Καναδά: μόνο στην πολιτεία της Οκλαχόμα υπήρχαν 12 παραρτήματα της οργάνωσης.

Στους αρχικούς ηγέτες της οργάνωσης τώρα είχαν προστεθεί και οι Ράσελ Μηνς (Russell Means, των Oglala Sioux, ιδρυτής του πρώτου παραρτήματος στο Κλήβελαντ το 1969, γεν. 1939), Ρίτσαρντ Όουκς (Richard Oakes, των Mohawk, 1942 - 1972), Τζων Τρουντέλ (John Trudell, των Santee Dakota, πρόεδρος όλης της οργάνωσης από το 1974 έως το 1979, γεν. 1946), Κάρτερ Καμπ (Carter Camp, των Ponca, υπεύθυνος οργανωτικού στο Κάνσας και την Οκλαχόμα), Χερμπ Πόουλες (Herb Powless, των Oneida), Τζο Λόκαστ (Joe Locust, των Cherokee, συνιδρυτής του παραρτήματος Ντένβερ του Κολοράντο), Λέοναρντ Πελτιέ (Leonard Peltier, των Metis, 1944 -), Άννα Μάε Άκουας (Anna Mae Aquash, των Micmac, 1945 - 1975), Νταϊήβιντ Χιλ (David Hill, των Choctaw), Σταν Χόλντερ (Stan Holder, των Wichita), Πωλ Τσάατ Σμιθ (Paul Chaat Smith, των Comanche), κ.ά.

Ο Τζων Τρουντέλ (επάνω) και σκηνή από την κατάληψη του Αλκατράζ

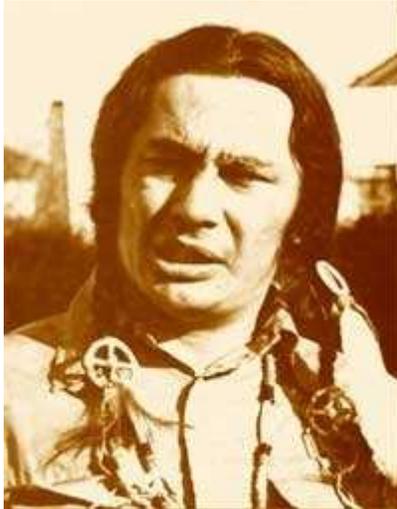
Με πρωτοβουλία ή επιρροή από στελέχη του AIM, το ευρύτερο κίνημα για τα δικαιώματα των αυτοχθόνων («Κόκκινη Δύναμη», «Red Power»), απέκτησε πολύ σύντομα και τον δικό της «εναλλακτικό» Τύπο με ισχυρότερο εκπρόσωπο την εφημερίδα «Akwesasne Notes» του έθνους των Μοχώκ, που ιδρύθηκε το 1968 και συντονιστικό όργανο την ιδρυθείσα το 1970 «Ένωση Αμερικανινδιάνικου Τύπου» («American Indian Press Association», AIPA) η οποία στην ακμή της (γύρω στο 1973) βρέθηκε να συντονίζει 150 εν συνόλω έντυπα.

ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Έχοντας ισχυροποιηθεί αριθμητικά (το 1970 είχε ήδη 5.000 μέλη), το AIM επιχειρήσε να θέσει τα πολιτικο-κοινωνικά προβλήματα των αυτοχθόνων μέσα από δημόσιες διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις, αλλά και συνεχείς υπενθυμίσεις ότι τα έθνη τους βρίσκονται υπό ξένο ζυγό και τα προγονικά εδάφη τους είναι κατεχόμενα από το αμερικανικό κράτος.

Η πρώτη δυναμική δημόσια εκδήλωση του AIM ήταν η κατάληψη της νήσου του Αλκατράζ (Alcatraz) τον Νοέμβριο του 1969, αίτιο της οποίας ήταν η καταστροφή από πυρκαϊά στις 9 Οκτωβρίου 1969 του ινδιάνικου μορφωτικού κέντρου στο Σαν Φραντσίσκο, που εξυπηρετούσε με διάφορα «προγράμματα» του περίπου 30.000 αυτόχθονες της Καλιφόρνιας. Σχεδιάζοντας να εγκαταστήσουν ένα νέο πολιτισμικό στρατηγείο στο Αλκατράζ, το οποίο οι Ινδιάνοι διεκδικούσαν ήδη από το 1964 βάσει μιας συνθήκης του 19ου αιώνα (Συνθήκη του Fort Laramie, 1868), μερικοί νεαροί αυτόχθονες με αρχηγό τον χαρισματικό Ρίτσαρντ Όουκς κατέλαβαν συμβολικά στις 9 Νοεμβρίου το νησί (ως «terra nullius», όπως χαρακτηρίζαν οι εισβολείς χριστιανοί τα εδάφη των εθνικών) και έμειναν εκεί μία ολόκληρη νύχτα. Στις 20 Νοεμβρίου, εκατό περίπου νεαροί αυτόχθονες κατέλαβαν ξανά το νησί και μερικές ημέρες αργότερα έφθασαν εκεί μέλη του AIM με επικεφαλής τον εκ των ιδρυτών Ντένις Μπανκς. Είχε αρχίσει πια η θρυλική 19μηνη κατάληψη του Αλκατράζ (20 Νοεμβρίου 1969 – 11 Ιουνίου 1971) που τελικά σταμάτησε βίαια από το αμερικανικό

κράτος. Στην κατάληψη, που διέθετε και δικό της ελεύθερο ραδιοσταθμό, το «Radio Free Alcatraz», εκδήλωσαν συμπαράσταση με επισκέψεις τους πολλές προσωπικότητες όπως ο Κουϊν (Anthony Quinn, 1915 - 2001), ο Μπράντο (Marlon Brando, 1924 - 2004), η Φόντα (Jane Fonda, 1937 -), ο Γκρέγκορυ (Dick Gregory, 1932 -) κ.ά., ενώ το ροκ συγκρότημα «Credence Clearwater Revival» πρόσφερε 15.000 δολάρια ως οικονομική ενίσχυση των καταληψιών.

Ο Ράσελ Μηνς (επάνω) και τα μέλη του AIM στην κορυφή του όρους Ράσμορ

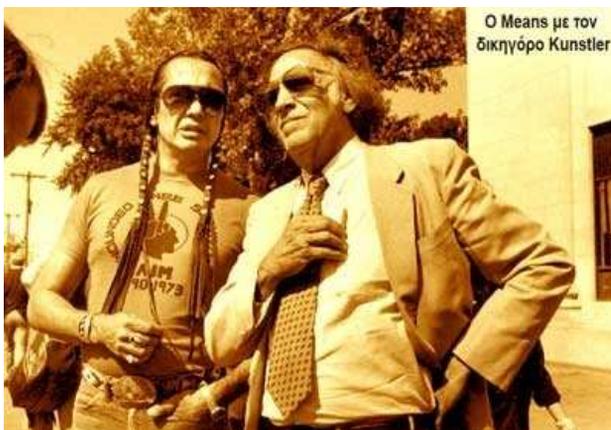
Στις 23 Μαρτίου 1970 δώδεκα μέλη του AIM με επικεφαλής τον Ρίτσαρντ Όουκς κατέλαβαν το «Γραφείο Ινδιάνικων Σχέσεων» («Bureau of Indian Affairs», BIA) στην Αλαμέντα (Alameda) και μετά από τρεις ώρες παραδόθηκαν ειρηνικά στην αστυνομία που είχε έλθει να τους συλλάβει. Στις 26 Νοεμβρίου 1970, χριστιανική «ημέρα των ευχαριστιών» («Thanksgiving Day»), μέλη του AIM με επικεφαλής τον Ράσελ Μηνς κατέλαβαν στο Πλύμουθ της Μασαχουσέτης (Plymouth, Massachusetts) το «Mayflower 2», δηλαδή το αντίγραφο του πλοίου με το οποίο οι πρώτοι λευκοί χριστιανοί άποικοι έφθασαν στην Μασαχουσέτη και εν γένει στην χώρα που προκλητικά ονόμασαν «Νέο Κόσμο». Στην διάρκεια της κατάληψης του «Mayflower 2», τα μέλη του AIM ανακήρυξαν την κατάληψη του Αλκατράζ «ζωντανό σύμβολο» της θέλησης των αυτοχθόνων για συλλογικό, ενωτικό και ανένδοτο αγώνα ενάντια στους λευκούς κατακτητές.

Τον Απρίλιο του 1971 ο Ντένις Μπανκς (που 3 μόλις χρόνια πριν την ίδρυση του AIM είχε πειστεί από την «μπαρμπατομαχώκ» προπαγάνδα ότι δήθεν οι Ινδιάνοι δεν πρέπει να διαδηλώνουν γιατί οι διαδηλώσεις είναι... συνήθεια των λευκών!) ηγήθηκε αρκετών μελών του AIM που κατέλαβαν επί μία εβδομάδα την στρατιωτική βάση του Φορτ Σνέλινγκ (Fort Snelling) στο St. Paul, με σκοπό να ιδρύσουν σχολείο ινδιάνικης επιβίωσης σε ένα εγκαταλελειμμένο κτίριο της. Ενώ βρίσκονταν σε διαπραγμάτευση με τις πολιτικές αρχές, δέχθηκαν την επίθεση των ομοσπονδιακών ειδικών μονάδων «Special Weapons and Tactics» (SWAT), που τους συνέλαβαν. Καθώς τα τοπικά παραρτήματα του AIM προέβαιναν και σε άλλες περιοχές σε παρόμοιες συμβολικές καταλήψεις, διάφοροι ρατσιστές λευκοί άρχισαν να χρησιμοποιούν βία κατά των ακτιβιστών του AIM.

Στις 16 Μαΐου 1971 το AIM προχώρησε και σε μια δεύτερη κατάληψη αμερικανικής «terra nullius», αυτή την φορά εισβάλλοντας σε μια πρώην βάση του ναυτικού της Μινεάπολης, αλλά δέχθηκε μετά από 5 ημέρες την επίθεση του αμερικανικού κράτους. Παρά την προσπάθεια να αποτρέψουν την δράση χαφιέδων και προβοκατόρων (ο υπεύθυνος ασφαλείας του AIM Ντένις Μπούουεν, Dennis Bowen των Seneca του παραρτήματος Κλήβελαντ, επέμενε ότι οι καταληψίες έπρεπε να κυκλοφορούν όλοι ανά τριάδες τουλάχιστον και να μην κινούνται ποτέ μόνοι), ένας τουλάχιστον προβοκάτορας προέβη σε εμπρησμούς. Ακολούθησε στις 21 Μαΐου η επίθεση εκατό περίπου οπλισμένων με ρόπαλα αστυνομικών και μία άγρια μάχη οδοφραγμάτων που τελικά έληξε με την σύλληψη όσων από τους καταληψίες δεν κατόρθωσαν να διαφύγουν.

Στις 6 Ιουνίου 1971, ζητώντας την εφαρμογή των προβλεπομένων πάντα από την Συνθήκη του Fort Laramie, το AIM κατέλαβε σε συνεργασία με τον ιερέα («wichasha wakan») των Λακότα (Lakota) Τζων Φάϊαρ «Κουτσό Ελάφι» (John Fire «Lame Deer», 1903 - 1976), την κορυφή του όρους Ράσμφορ (Mount Rushmore) της Νότιας Ντακότα, όπου είναι σκαλισμένες οι μορφές των πρώτων αμερικανών προέδρων, από τον γνωστό γλύπτη Gutzon Borglum (1867 - 1941), μέλος της ρατσιστικής «Κου Κλουξ Κλαν» («Ku Klux Klan», ΚΚΚ). Το «Κουτσό Ελάφι» έθαψε συμβολικά διάφορα ιερά αντικείμενα για να ενεργοποιήσει ξανά την ιερότητα του τόπου, που επί αιώνες ανήκε στους Λακότα και τον κατέλαβαν οι αμερικανοί μετά τον «μεγάλο πόλεμο κατά των Σιού» («The Great Sioux War», 1876 - 1877). Αργότερα όμως την ίδια ημέρα οι άοπλοι καταληψίες απωθήθηκαν από την «Υπηρεσία Εθνικών Παρκών» των Η.Π.Α. («National Park Service») και μηνύθηκαν για «είσοδο σε ξένη περιουσία». Στις 11 Ιουνίου το αμερικανικό κράτος έδωσε τέλος και στην 19μηνη κατάληψη του Αλκατράζ, απομακρύνοντας βίαια τους τελευταίους 15 αυτόχθονες, ενώ ήδη το AIM είχε απειλήσει να καταλάβει συμβολικά ακόμα και το Άγαλμα της Ελευθερίας στην Νέα Υόρκη.

Στις 14 Αυγούστου 1971 είκοσι πέντε περίπου μέλη του AIM με επικεφαλής τον πρόεδρο του παραρτήματος Μιλγουόκι Χερμπ Πόουλες κατέλαβαν τις εγκαταλεημμένες εγκαταστάσεις της ακτοφυλακής στην εκεί McKinley Beach και ίδρυσαν ένα ινδιάνικο σχολείο για 70 παιδιά, καθώς και ένα κέντρο επανένταξης για αλκοολικούς και αποφυλακισμένους ομοεθνείς τους, ενώ στις 24 Σεπτεμβρίου πενήντα μέλη του AIM με επικεφαλής τον Ράσελ Μηνς προσπάθησαν δίχως επιτυχία να καταλάβουν το «Γραφείο Ινδιάνικων Σχέσεων» («Bureau of Indian Affairs», BIA) στην Ουάσινγκτον (Washington D.C.) με σκοπό να υλοποιήσουν «πολιτικό ένταλμα σύλληψης» του εχθρικού προς τους αυτόχθονες αξιωματούχου Κρόου (John O. Crow) και μετά από επέμβαση της αστυνομίας συνελήφθησαν 36 από αυτούς. Τρεις ημέρες αργότερα, στις 27 Σεπτεμβρίου 1971, σαράντα μέλη του παραρτήματος του Ντένβερ με επικεφαλής τον Κλάουντ Μπελεκώρτ κατέλαβαν αιφνιδιαστικά το Τμήμα Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου του Κολοράντο («Colorado State University»), διαμαρτυρόμενοι για τις συνεχείς βεβηλώσεις λειψάνων αυτοχθόνων που προέρχονταν από λεηλασίες ινδιάνικων νεκροταφείων (προτού μάλιστα επέμβει η αστυνομία, μερικοί από τους καταληψίες αφαίρεσαν και φυγάδευσαν αρκετά αρχαία λείψανα). Μία ακόμη πετυχημένη κατάληψη με επικεφαλής τον Βέρνον Μπελεκώρτ πραγματοποίησαν τα μέλη του ίδιου παραρτήματος στις 10 Δεκεμβρίου, καταλαμβάνοντας τα τοπικά γραφεία του αμερικανικού «Γραφείου Οικονομικών Ευκαιριών» (OEO).

Ο Μπανκς στον «Χορό του Ήλιου» στο Ρόουζμπαντ

Τον Ιανουάριο του 1972 ο 51χρονος Ραϊήμοντ Γιέλου Θάντερ (Raymond Yellow Thunder, των Lakota), εξευτελίστηκε και κακοποιήθηκε άγρια από τέσσερις λευκούς ρατσιστές στο Γκόρντον της Νεμπράσκα (Gordon, Nebraska), και την επόμενη ημέρα βρέθηκε νεκρός από εγκεφαλική αιμορραγία. Το AIM πήρε στα χέρια του την υπόθεση και μετά από μερικές ημέρες, ο Μπανκς έφερε στην πόλη 1.300 περίπου ομοεθνείς του για να διαμαρτυρηθούν για το έγκλημα και να ζητήσουν την τιμωρία των ενόχων, τους οποίους έως τότε η αστυνομία απέφευγε να παραπέμψει στην δικαιοσύνη. Η δίκη έγινε τον επόμενο μήνα και δύο από τους δολοφόνους στάλθηκαν στην φυλακή, όντας οι πρώτοι λευκοί στην ιστορία της Νεμπράσκα που κατέληξαν στα σίδερα για δολοφονία Ινδιάνου, αν και εισέπραξαν τελικά την ελάχιστη ποινή που προβλεπόταν για ανθρωποκτονία, γεγονός που προκάλεσε νέα αντίδραση του AIM, το οποίο κατήγγειλε ανοικτά την μεροληψία της «δικαιοσύνης των λευκών», αν και στην ουσία η οργάνωση είχε πετύχει με τον

δυναμισμό της κάτι που αδυνατούσαν να κάνουν οι συνεργαζόμενοι με το αμερικανικό κράτος «φυλετικοί αρχηγοί» και οι «μπαρμπατομαχώκς» συνεργάτες τους.

Τον Απρίλιο του 1972, στο συνέδριο όλων των «φυλετικών αρχηγών» του έθνους των Τσιπέβα στην Cass Lake της Μινεσότα, τα μέλη του AIM, κρατώντας όπλα, ζήτησαν ανένδοτο αγώνα κατά των κατακτητών και αναστάτωσαν σοβαρά τους «αρχηγούς», πολλοί από τους οποίους έφυγαν από το συνέδριο, ενώ ήδη το κίνημα είχε αναπτύξει ισχυρά την πνευματικοθρησκευτική του διάσταση με τον σαμάνο Φρανκ Φουλς Κρόου (Frank Fools Crow, περ. 1890 - 1989, των Σιoux) να αποτελεί τον επίσημο πνευματικό καθοδηγητή του αγώνα.

Μερικούς μήνες αργότερα, στις 2 Αυγούστου 1972 διεξήχθη το εθνικό συνέδριο του AIM στο Pine Ridge της Νότιας Ντακότα με ζητούμενο την ενίσχυση της συνοχής της οργάνωσης. Στην ηγεσία της οργάνωσης, οι Τζωρτζ Μίτσελ (George Mitchell) του παραρτήματος Μπέρκλεϋ και Κλάυντ Μπελεκώρτ, συνιδρυτής με τον Λόκαστ του παραρτήματος Ντένβερ, αντικατέστησαν τους Μπανκς και Πετίτ (Rob Petite), ενώ την ίδια εποχή πολλά μέλη του AIM συμμετείχαν στον «Χορό του Ήλιου» («Sundance») στον καταυλισμό του Ρόουζμπαντ, που διοργάνωναν οι σαμάνοι Χένρυ και Λέοναρντ Κρόου Ντογκ (Henry και Leonard Crow Dog, πατέρας και υιός, από τους οποίους ο πρώτος επανέφερε τις τελετές του πεγιότλ στους Σιού και ο δεύτερος, αφοσιωμένο μέλος του AIM, τον «Χορό των Πνευμάτων» στο Γούντεν Νη).

Στις 12 Σεπτεμβρίου 1972 πενήντα περίπου μέλη του AIM, με επικεφαλής τους τούς Τζων Τρούντελ και Κάρτερ Καμπ, κατέλαβαν το «Γραφείο Ινδιάνικων Σχέσεων» της Οκλαχόμα, ζητώντας την απομάκρυνση του «κρατικού διευθυντή εκπαίδευσης των Ινδιάνων» και «αρχηγού» των Chickasaw Όβερτον Τζαίμς (Overton James), τον οποίο κατηγορούσαν ότι σπαταλούσε χρήματα που προορίζονταν για την εκπαίδευση των παιδιών των αυτοχθόνων, και την επόμενη ημέρα πέτυχαν το πάγωμα όλων των σχετικών εξόδων μέχρι να οριστεί ένας μηχανισμός καλύτερου ελέγχου.

«ΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΜΕΝΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ»

Ακόμα και εκτός της επίσημης ηγεσίας, ο χαλκέντερος Μπανκς άρχισε από τον Αύγουστο μαζί με τους Ρόμπερτ Μπαρνέτ (Robert Burnette, πρώην αρχηγό του καταυλισμού του Ρόουζμπαντ της Νότιας Ντακότα) και Κλάυντ Μπελεκώρτ να σχεδιάζουν το «Μονοπάτι των Παραβιασμένων Συνθηκών» («Trail of Broken Treaties»), μία πορεία αυτοχθόνων και συμπαραστατών τους προς το κέντρο της κρατικής αμερικανικής εξουσίας, την Ουάσινγκτον, κατά μίμηση των μεγάλων πορειών των αφροαμερικανών για τα ανθρώπινα δικαιώματα κατά την δεκαετία του 1960. Την ιδέα θεώρησαν άμεσα υλοποιήσιμη αμέσως μετά τις διαδηλώσεις που ακολούθησαν τον θάνατο του ηγέτη της κατάληψης του Αλκατράζ Ρίσαρντ Όουκς από τα πυρά ενός λευκού στην Καλιφόρνια, στις 20 Σεπτεμβρίου 1972.

«Πρεσβεία των Αυτοχθόνων Αμερικανών»

Η «μεγάλη πορεία» ξεκίνησε με αυτοκίνητα από το Αλκατράζ στα τέλη του Σεπτεμβρίου 1972, ενώ στις 2 Οκτωβρίου το AIM έκανε με επικεφαλής τους Όζι Ρεντ Ελκ (Ozzie Red Elk) και Σταν Χόλντερ άλλη μία κατάληψη, αυτή την φορά στο «Fort Sill Indian School» (FSIS) κοντά στο Λώτον (Lawton). Οι περίπου 2.000 διαδηλωτές του AIM και 7 ακόμη μικρότερων οργανώσεων, μεταφέροντας μία διακήρυξη «20 σημείων» για θεμελιώδεις αλλαγές της πολιτικής των Η.Π.Α. απέναντι στους αυτόχθονες την οποία είχε συντάξει ο Χανκ Άνταμς (Hank Adams, 1944 -, των Assiniboine) στις 27 Οκτωβρίου στα γραφεία του AIM στην Μινεάπολη, έφθασαν στην Ουάσινγκτον στις 3 Νοεμβρίου 1972. Στο δελτίο τύπου που εξέδωσε την 31η Οκτωβρίου 1972, το AIM δήλωνε: «Το 1832, το Μαύρο Γεράκι είπε στον λαό του πολύ σωστά: “γνωρίζετε τους λόγους που πολεμάμε. Και τους γνωρίζουν και οι λευκοί. Και θα 'πρεπε γι' αυτό να ντρέπονται”. Σήμερα, η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών γνωρίζει τους λόγους που πηγαίνουμε στην πρωτεύουσά της. Δυστυχώς όμως γι' αυτήν δεν γνωρίζει το πώς πρέπει να μας υποδεχθεί. Πηγαίνουμε εκεί γιατί η Αμερική ενώ δείχνει έτοιμη να εκφράσει την ντροπή της, μία ντροπή που όμως δεν θα της κοστίσει τίποτε απολύτως, δεν είναι διατεθειμένη να αλλάξει η ίδια και να επιτρέψει μια αξιοπρεπή ζωή για τα ινδιάνικα έθνη»,

Στην Ουάσινγκτον, έναν περίπου χρόνο μετά την πρώτη ανεπιτυχή προσπάθεια του AIM, 800 περίπου ακτιβιστές κατόρθωσαν να καταλάβουν το «Γραφείο Ινδιάνικων Σχέσεων», το οποίο μετονόμασαν σε «Πρεσβεία των Αυτοχθόνων Αμερικανών» («Native American Embassy») και το κράτησαν επί 5 ημέρες, μη μπορώντας όμως να ελέγξουν τους προβοκάτορες του FBI που προξενούσαν ζημιές στο κτίριο ώστε να δοθεί δικαιολογία για ένοπλη επέμβαση προς εκδίωξη των άοπλων καταληψιών. Τελικά, μετά από πολλές διαπραγματεύσεις, και καθώς ήταν παραμονές των προεδρικών εκλογών μεταξύ Μακ Γκόβερν και Νίξον (George McGovern και Richard Nixon) και οι πολιορκημένοι είχαν αρχίσει να εξοπλίζονται πρόχειρα με ο,τιδήποτε μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως όπλο, ενώ οι «Μαύροι Πάνθηρες» είχαν δηλώσει την υποστήριξή τους σε περίπτωση ταραχών και, κυρίως, επειδή οι καταληψίες είχαν στα χέρια τους εμπιστευτικούς φακέλους που αποδείκνυαν την βλαπτική για τους αυτόχθονες λειτουργία του «Γραφείου Ινδιάνικων Σχέσεων», το κράτος φρόντισε να τερματιστεί ειρηνικά η κατάληψη. Στις 8 Νοεμβρίου 1972 οι ομοσπονδιακές αρχές εγγυήθηκαν στους καταληψίες την μη δίωξή τους και την ασφαλή μεταφορά τους στις ιδιαίτερες πατρίδες τους. Η «μεγάλη πορεία» και η κατάληψη του «Γραφείου Ινδιάνικων Σχέσεων» χαιρέτιστηκε από τους περισσότερους Ινδιάνους ως μία μεγάλη ηθική νίκη των αυτοχθόνων εθνών, αφού για πρώτη παρατάχθηκαν αυτά ενωμένα απέναντι στο αμερικανικό κράτος.

Αρκετοί όμως ήσαν οι μετριοπαθείς Ινδιάνοι που εξέφρασαν δυσαρέσκεια και πολλοί μάλιστα εγκατέλειψαν τους ομοεθνείς τους όταν ξεκίνησε η κατάληψη. Ανάμεσά τους και ο εκ των εμπνευστών της «μεγάλης πορείας» Μπαρνέτ, που κατηγορήσε το AIM ότι μετέτρεψε μία ειρηνική εκδήλωση σε συγκρουσιακή διαμαρτυρία, καθώς και οι ηγεσίες 2 από τις οργανώσεις που συμμετείχαν στην πορεία («National Congress of American Indians» και «National Indian Youth Council»), που φοβισμένες «άδειασαν» το AIM, εκδίδοντας κείμενο καταγγελίας για τις καταστροφές που προξενήθηκαν στο κτίριο του «Γραφείου Ινδιάνικων Σχέσεων». Δίπλα στους φοβισμένους παρατάχθηκαν βεβαίως και οι κλασικοί «μπαρμποματομαχώς», ένας μάλιστα «φυλετικός αρχηγός» κατήγγειλε κατά την διάρκεια της κατάληψης το AIM ως «μία χούφτα αυτόκλητων επαναστατών που μάλλον τους χρηματοδοτούν καλοθελητές και ανατρεπτικά κέντρα». Επιπρόσθετα, τα «μήλα» της «Εθνικής Ένωσης Φυλετικών Προέδρων» («National Tribal Chairmen's Association», NTCA) ζήτησαν οι ίδιοι από το κράτος να ασκήσει δίωξη ενάντια στους υποτίθεται «εγκληματίες» ομοεθνείς τους.

Ο αντιδραστικός επίσης τύπος έδειχνε ιδιαίτερα ενοχλημένος για εκείνη την νίκη του AIM. Ιδιαίτερα η εφημερίδα «Chicago Tribune» αφού πρώτα στις 13 Νοεμβρίου προσπάθησε να αποδείξει την υποτίθεται «εγκληματική» φύση του AIM δημοσιεύοντας τα ποινικά μητρώα του Μπανκς και των αδελφών Μπελεκώρτ, στις 19 Νοεμβρίου επανήλθε με ένα εντιόριαλ – λίβελο του Νικ Θάϊμς (Nick Thimmesch), ο οποίος τόνιζε πως «οι αρμόδιοι πρέπει να κοκκινίσουν από ντροπή για την απαράδεκτη ενδοτικότητα τους απέναντι στους κοκκινόπετσους».

ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ ΤΟΥ FBI

Στα τέλη του Νοεμβρίου 1972 οι Μπανκς και Μηνς έφθασαν στις νοτιοδυτικές περιοχές της πολιτείας της Νότιας Ντακότα, όπου βρίσκονται οι δύο μεγάλοι ινδιάνικοι καταυλισμοί του έθνους των Σιού (Sioux), Ρόουζμπαντ (Rosebud) και Πάϊν Ριτζ (Pine Ridge) με σκοπό να υλοποιήσουν

κανονική αυτοδιάθεση των αυτοχθόνων, παραμερίζοντας τις δοτές από την δεκαετία του 1930 «φυλετικές ηγεσίες» και την εξουσία του «Γραφείου Ινδιάνικων Σχέσεων». Οι τελευταίοι αντέδρασαν όμως βίαια και οι δύο ηγέτες του AIM συνελήφθησαν από την «φυλετική αστυνομία» όταν έφθασαν στο Πάιν Ριτζ και διώχτηκαν από την επικράτεια του, ενώ ταυτόχρονα το Υπουργείο Εσωτερικών, στο οποίο υπάγεται το «Γραφείο Ινδιάνικων Σχέσεων», έστειλε εκεί τον Δεκέμβριο, προς ενίσχυση της αστυνόμευσης, μία ομάδα ομοσπονδιακών μάρσαλς.

Ήδη από το καλοκαίρι του 1972 το AIM είχε στοχοποιηθεί από το FBI («Federal Bureau of Investigation»), το οποίο ανέπτυξε εναντίον του όλο το δυναμικό του περιβόητου προγράμματος καταστολής COINTELPRO, με το οποίο είχε ήδη κτυπηθεί και σχεδόν καταστραφεί το «Κόμμα των Μαύρων Πανθήρων» (το πρόγραμμα συμπεριλάμβανε ανάμεσα σε πολλά άλλα και την φυσική ή ψυχική εξόντωση των ηγετικών μελών, ιδίως εκείνων που έδειχναν αδιάλλακτοι και μη εκφοβιστέοι, «ψυχολογικό πόλεμο», τεχνικές διάσπασης και διάλυσης και δυσφημιστική μαύρη προπαγάνδα). Θορυβημένο από την συνεργασία των αυτοχθόνων ακτιβιστών του AIM με μάχιμα τμήματα της λεγόμενης «Νέας Αριστεράς», όπως οι οργανώσεις «Vietnam Veterans against the War», «Black Panther Party», «Venceremos», «Students for a Democratic Society», «La Raza Unida Party», «Workers Student Alliance», «October League», κ.ά., το FBI περιέγραφε τώρα στα εσωτερικά έγγραφά του ως «εξτρεμιστικό» και «άκρως επικίνδυνο» το AIM και ενημέρωνε επίσης την αμερικανική πρεσβεία στην Οτάβα (Ottawa) του Καναδά για τις εκεί δραστηριότητες της οργάνωσης.

Στην επίθεσή του κατά του AIM, το FBI χρησιμοποίησε ακόμη και εχθρικά διακείμενους Ινδιάνους, με πρώτο τον αμερικανόφιλο και συντηρητικό Ντικ Ουίλσον (Dick Wilson, 1934 - 1990), τον οποίο υποστήριξε με χρήματα, ώστε να τον τοποθετήσει από το 1972 έως το 1976 «αρχηγό» του έθνους των Ογκλάλα (Oglala) στην ινδιάνικη επικράτεια του Πάιν Ριτζ. Με ομοσπονδιακά και φυλετικά χρήματα, και με την βοήθεια του «Γραφείου Ινδιάνικων Σχέσεων» και του FBI, ο Ουίλσον έφτιαξε τον δικό του μικρό στρατό («Φύλακες του Έθνους των Ογκλάλα», «Guardians of the Oglala Nation», GOON) και εξαπέλυσε τρομοκρατία ενάντια όχι μόνο στους Ινδιάνους που ανήκαν στο AIM, αλλά και ενάντια στους λεγόμενους «παραδοσιακούς» που απλώς ήθελαν επιστροφή στο έθνος των προγόνων τους και στην διάρκεια της «αρχηγίας» του εκατοντάδες άνθρωποι απειλήθηκαν, δάρθηκαν, πυροβολήθηκαν ή είδαν τα σπίτια τους να πυρπολούνται. Στο γραφείο του, ο «αρχηγός» Ουίλσον είχε προκλητικά αναρτημένη μία αφίσα επικήρυξης που έγραφε τα εξής: «Αμοιβή! 50 δολάρια για τις κοτσίδες του Μηνς, 50 δολάρια για το κεφάλι του, ή 1.000 δολάρια για το σώμα του ολόκληρο και παστωμένο».

Στις 14 Ιανουαρίου 1973 ο Μηνς και άλλα στελέχη του AIM συνελήφθησαν με χαλκευμένες κατηγορίες στο Σκότςμπλαφ της Νεμπράσκα (Scottsbluff, Nebraska), κατά την διάρκεια μιας κοινής διήμερης συνδιάσκεψης αυτοχθόνων και λατινόφωνων ακτιβιστών («Chicano and Indian Unity Conference»), την οποία το FBI παρακολουθούσε στενά και είχε διαβρώσει με χαφιέδες και προβοκάτορες του. Οι χαλκευμένες κατηγορίες έπεσαν γρήγορα και οι ακτιβιστές του AIM αφέθηκαν ελεύθεροι, ωστόσο ο Μηνς κατήγγειλε ότι στο κελί του οι αρχές είχαν κρύψει ένα πιστόλι, προφανώς για να τον βάλουν σε πειρασμό να επιχειρήσει απόδραση ώστε να τον σκοτώσουν.

ΟΙ ΤΑΡΑΧΕΣ ΣΤΟ ΚΑΣΤΕΡ

Στις 27 Ιανουαρίου 1973 δολοφονήθηκε με μαχαίρι από έναν λευκό ένας 20χρονος Ινδιάνος του έθνους των Ογκλάλα, ο Ουέσλεϊ Μπαντ Χαρτ Μπουλ (Wesley Bad Heart Bull), σε ένα μπαρ του Μπάφαλο Γκαπ (Buffalo Gap) της Νότιας Ντακότα. Ο δολοφόνος, κάποιος Ντάρρελ Σμιτ (Darrell Schmidt), κρατήθηκε μόνο μία ημέρα και αφέθηκε ελεύθερος με εγγύηση, κατηγορούμενος για δίχως πρόθεση ανθρωποκτονία, γεγονός που έκανε την τοπική οργάνωση «Oglala Civil Rights Organization» να ζητήσει την παρέμβαση του AIM.

Τριακόσια περίπου μέλη της οργάνωσης, με επικεφαλής τους Μπανκς, Μηνς και Χιλ (David Hill), έφθασαν στις 6 Φεβρουαρίου στο Κάστερ (Custer) της Νότιας Ντακότα και ζήτησαν δικαίωση του νεκρού από τις δικαστικές αρχές με κανονική παραπομπή του δολοφόνου (εκατοντάδες άλλοι ακτιβιστές εξαπατήθηκαν όμως από διάφορες κατευθυνόμενες από το COINTELPRO δημοσιεύσεις ότι δήθεν δεν θα γινόταν η διαμαρτυρία και έτσι δεν έφθασαν ποτέ στο Κάστερ). Στην τελική άρνηση του εισαγγελέα Γκαίτς (Hobart Gates) και μετά από επέμβαση της τοπικής αστυνομίας, των ομοσπονδιακών μάρσαλς και του FBI ενάντια στο πλήθος των αυτοχθόνων που περίμενε

υπομονετικά έξω από το δικαστικό μέγαρο μέσα σε χιονοθύελλα, ξέσπασαν ταραχές κατά τις οποίες πετροβολήθηκε και πυρπολήθηκε το δικαστικό μέγαρο, καθώς και δύο περιπολικά και το Εμπορικό Επιμελητήριο της πόλης. Τριάντα περίπου μέλη του AIM συνελήφθησαν και κατέληξαν στην φυλακή και ανάμεσά τους ακόμα και η μητέρα του δολοφονηθέντος Σάρα (Sarah Bad Heart Bull), η οποία όχι μόνο δάρθηκε άγρια αλλά και έμεινε 6 μήνες στην φυλακή για «κριτική σε δικαστική απόφαση», ενώ αντίθετα ο δολοφόνος του υιού της κρίθηκε αθώος κατά την δίκη του που ακολούθησε στις 2 Μαΐου 1973.

Κακοποίηση διαδηλώτριας από την αστυνομία του Κάστερ

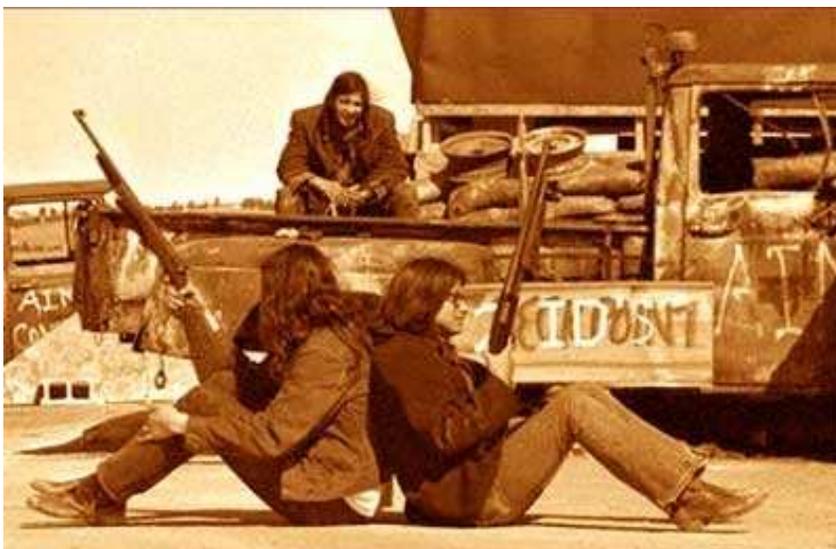
Τα κατευθυνόμενα από το COINTELPRO μέσα μαζικής ενημέρωσης χρησιμοποίησαν φυσικά τα γεγονότα του Κάστερ για να φοβίσουν το κοινό και να το κάνουν να δει εχθρικά το AIM και τις ενέργειές του. Στο θεαματικό επίπεδο, ο κυβερνήτης της Νότιας Ντακότα έστειλε στην πόλη 300 περίπου άνδρες της Εθνοφρουράς, ενώ βοήθεια στις αρχές προσφέρθηκε να παράσχει και ο Ουίλσον, στέλνοντας οπλισμένους «Φύλακες του Έθνους των Ογκλάλα» στο Κάστερ προς αντιμετώπιση των «εξτρεμιστών»: «εμείς οι Ογκλάλα δεν είμαστε τμήμα αυτής της καταστροφικής οργάνωσης και δεν θέλουμε να μας συσχετίζουν με αυτήν». Παράλληλα, οι εφημερίδες διέστρεφαν συνειδητά γεγονότα, αλλά και δηλώσεις των εκπροσώπων της οργάνωσης (λ.χ. η δήλωση του Μπανκς ότι όταν οι αρχές απειλούν με όπλα τις ζωές των Ινδιάνων το AIM δικαιούται να μην θεωρεί αθώους όσους το ανέχονται, παραποιήθηκε σε «από εδώ και στο εξής για κάθε όπλο που σημαδεύει Ινδιάνο θα έχω 10 όπλα να σημαδεύουν λευκό» από την εφημερίδα «Rapid City Journal» της 9ης Φεβρουαρίου), ενώ αργότερα κορύφωσαν την επίθεση κατά του AIM με ακόμα πιο γελοίες απόπειρες δαιμονοποίησης: στις 30 Μαΐου 1973 η «Gordon Journal» ισχυρίστηκε ότι το AIM χρηματοδοτείτο από το τότε μαοϊκό καθεστώς της Κίνας.

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΟΥ ΓΟΥΝΤΕΝ ΝΗ

Απέναντι στην επίθεση του αμερικανικού κράτους, το AIM προσπάθησε να αντισταθεί, ξεκινώντας από την εξουδετέρωση του βραχίονα του εχθρού που λειτουργούσε μέσα στο ίδιο τους το έθνος και έτσι σχεδίασε στρατηγικά να ανατρέψει την «αρχηγία» του Ουίλσον. Στις 9 Φεβρουαρίου 1973 οι σύμμαχοι του AIM «παραδοσιακοί» Ινδιάνοι του Πάϊν Ριτζ κατέθεσαν στο «φυλετικό συμβούλιο» επίσημο αίτημα καθάρσεως του Ουίλσον συνοδευόμενο από οκτώ κατηγορίες εναντίον του και ενώ εκατοντάδες μέλη και υποστηρικτές του AIM διαδήλωναν στον καταυλισμό, αυτός και η οικογένειά του αναζήτησαν και τελικά έλαβαν την προστασία των ομοσπονδιακών μάρσαλς. Το «φυλετικό συμβούλιο» όμως στην δίκη που ακολούθησε (22 – 24 Φεβρουαρίου) απέρριψε το αίτημα της καθάρσεως και ευθύς αμέσως ο Ουίλσον στράφηκε κατά των «παραδοσιακών».

Το βράδυ της 27ης Φεβρουαρίου 1973, περίπου 300 οπλισμένα μέλη και υποστηρικτές του AIM κατέλαβαν αιφνιδιαστικά τον μικρό οικισμό του Γούντεν Νη (Wooden Knee), όπου το 1890 είχε γίνει η γνωστή μεγάλη σφαγή εκατοντάδων άοπλων Ινδιάνων Σιού, ανδρών, γυναικών, ηλικιωμένων και παιδιών, από τον αμερικανικό στρατό. Μαρτυρείται ότι την ιδέα για κατάληψη του Γούντεν Νη έδωσε η ηλικιωμένη Γκλάντις Μπισονέτ (Gladys Bisonette), μητέρα του αντιπροέδρου της οργάνωσης «Οργάνωση για τα Πολιτικά Δικαιώματα των Ογκλάλα Σιού» Πέντρο Μπισονέτ (Pedro Bissonette): «αυτό το μέρος έχει για εμάς ιδιαίτερη σημασία, σφάχτηκαν εκεί τόσοι πολλοί από το έθνος μας».

Όντως, για το AIM αυτή η κατάληψη, που έμελλε να διαρκέσει 71 ημέρες και να κοστίσει δύο ανθρώπινες ζωές, είχε συμβολική – ιστορική σημασία. Σε εκείνον τον ίδιο τόπο που οι κατακτητές προσπάθησαν το 1890 να εξοντώσουν τα τελευταία απομεινάρια του ινδιάνικου εθνισμού, οι καταληψίες έζησαν ελεύθεροι, σύμφωνα με τα έθιμα των προγόνων τους, είδαν μία γέννα και έναν παραδοσιακό γάμο συντρόφων τους και, κάτω από το μάτι των αμερικανικών και διεθνών Μ.Μ.Ε., συντηρούμενοι με ελάχιστη τροφή και ελάχιστο νερό κράτησαν ψηλά την σημαία της οργάνωσής τους, πολιορκημένοι από ένοπλους εχθρούς που δεν δίστασαν να αφαιρέσουν ανθρώπινες ζωές προκειμένου να κάμψουν την αντίσταση των αγωνιζόμενων αυτοχθόνων (δεκάδες ήσαν μάλιστα οι πολιορκημένοι που τραυματίστηκαν από τις σφαίρες των πολιορκητών).

Ένοπλοι Ινδιάνοι στην κατάληψη του Γούντεν Νη

Σε επίσημο κείμενο αναφορικά με την μεγάλη πολιορκία, το οποίο κυκλοφόρησε το AIM αργότερα (τον Νοέμβριο του 1973, με αφορμή την παραπομπή σε δίκη όσων συνελήφθησαν μετά την λήξη της πολιορκίας), τονίζονταν ανάμεσα σε άλλα και τα εξής: «Τα ινδιάνικα έθνη που προσπάθησαν μάταια να ζήσουν μέσα στο σύστημα των λευκών από την εποχή της Πράξης Αναδιοργάνωσης των Ινδιάνων το 1934, και που είδαν να τους παίρνουν την γη τους και να τους καταστρέφουν τις ελπίδες τους, μετά από τόσα πολλά χρόνια είδαν την πρώτη πραγματική προσπάθεια να επαναποκτήσουν τον έλεγχο της ζωής τους στην απελευθέρωση του Γούντεν Νη. Εκατοντάδες Ινδιάνοι, από περισσότερες από 75 φυλές... διακήρυξαν εκεί: “αρκετά πια! Από εδώ και πέρα θα τιμάτε τις συνθήκες σας μαζί μας και θα σας υποχρεώσουμε να το κάνετε, γιατί εάν δεν το κάνετε θα πρέπει να περάσετε πάνω από τα πτώματά μας”. Αυτό δηλώθηκε στο Γούντεν Νη... Είμαστε οι νόμιμοι ιδιοκτήτες αυτής της χώρας και στο Γούντεν Νη εμφανιστήκαμε για να διεκδικήσουμε αυτό το δικαίωμά μας».

Πρόσθετη δημοσιότητα στον αγώνα του AIM έφερε και η θρυλική αποποίηση του βραβείου Όσκαρ από τον ηθοποιό Μάρλον Μπράντο, στις 27 Μαρτίου, καθώς η κατάληψη συμπλήρωνε τον πρώτο μήνα της. Έχοντας κερδίσει το Όσκαρ ηθοποιίας για τον ρόλο του στην ταινία «Ο Νονός» («The Godfather»), έστειλε αντ' αυτού στην τελετή απονομής την Ινδιάνα Σαχίν Λίτλφέδερ (Sacheen Littlefeather, 1947 -), η οποία, ντυμένη με την παραδοσιακή ενδυμασία των Απάτσι (Apache) μετέφερε στο κοινό την αγανάκτηση του ηθοποιού για τον τρόπο παρουσίασης των αυτοχθόνων της Αμερικής από την κινηματογραφική παραγωγή των Η.Π.Α.

Στα μέσα του Μαρτίου οι καταληψίες ανακήρυξαν το δικό τους «Ανεξάρτητο Έθνος των Ογκλάλα» με ορκωμοσία 350 νέων πολιτών, το οποίο μάλιστα είχε πρόθεση να στείλει αντιπροσωπεία του στα Ηνωμένα Έθνη. Το FBI, θορυβημένο από την δυναμική της κατάληψης (σύμφωνα με τις αναφορές των χαφιέδων του, 51 συνολικά οργανώσεις προσπάθησαν να εισέλθουν ή εισήλθαν στο υπό κατάληψη Γούντεν Νη), δεν δίστασε βεβαίως να σκοτώσει αγωνιστές προκειμένου να πετύχει τους σκοπούς του, όπως άλλωστε είχε πράξει παλαιότερα με τους «Μαύρους Πάνθηρες».

Πέρα από τις καταγγελίες για εξαφανίσεις Ινδιάνων που έφεραν προμήθειες στους καταληψίες (αναφέρθηκε μάλιστα ότι οι «Φύλακες του Έθνους των Ογκλάλα» του Ουίλσον σκότωσαν τουλάχιστον 12 τέτοιους υποστηρικτές των καταληψιών), στις 17 Απριλίου 1973, ημέρα που 3 μισθωμένα αεροπλάνα έρριζαν με αλεξίπτωτα προμήθειες στους πολιορκημένους, πυροβολήθηκε στο κεφάλι ενώ κοιμόταν, από το πολυβόλο ενός ελεύθερου σκοπευτή του FBI, το 47χρονο μέλος του AIM Φρανκ Κλήραγουωτερ (Frank Clearwater) του έθνους των Τσερόκη (Cherokee) και ξεψύχησε μετά από μία εβδομάδα σε νοσοκομείο του Ράπιντ Σίτυ (Rapid City). Στις 27 Απριλίου σκοτώθηκε ένας ακόμη αγωνιστής, ο 31χρονος βετεράνος του Βιετνάμ Λώρενς Ντην «Μπάντυ» Λαμόντ (Lawrence Dean «Buddy» Lamont) του έθνους των Σιού, κτυπημένος στην καρδιά από τα πυρά ενός M16 όταν βγήκε από το χαρακώμα του πνιγμένος από τα δακρυγόνα αέρια που είχε ρίξει το FBI.

Τελικά στις 8 Μαΐου 1973, μετά από 71 ημέρες πολιορκημένης ελευθερίας, η κατάληψη του Γούντεν Νη έληξε με παράδοση των στερημένων από τροφή και νερό καταληψιών που είχαν φθάσει τους 600, ωστόσο το αμερικανικό κράτος δεν φάνηκε ικανοποιημένο μόνο από την ανακατάληψη του ιστορικού οικισμού και έθεσε τώρα ως άμεση προτεραιότητά του την διάλυση του AIM, ιδίως αφού οι περίπου 250 που κατηγορήθηκαν για την εξέγερση αθώωθηκαν στις 16 Σεπτεμβρίου 1974 μετά από μία μακρά (οκτάμηνη) δίκη, στην οποία τους υπερασπίστηκε ο γνωστός αριστερός δικηγόρος Κάνσντλερ (William Kunstler, 1919 - 1995). Ακολούθησε μία τριετής άγρια τρομοκρατία εκ μέρους του «Γραφείου Ινδιάνικων Σχέσεων» και του FBI ενάντια σε όλους τους μάχιμους αυτόχθονες, κατά την οποία 64 αγωνιστές υπήρξαν θύματα ανεξίτηλων ανθρωποκτονιών, περισσότεροι από 300 υπέστησαν κακοποιήσεις, 562 είδαν να τους περνούν χειροπέδες και να τους οδηγούν στα κρατητήρια, ενώ 15 καταδικάστηκαν σε πολυετείς φυλακίσεις.

ΑΛΛΕΠΑΛΛΗΛΑ ΚΤΥΠΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΑΠ' ΕΞΩ

Το κουρασμένο από την μακροχρόνια κατάληψη του Γούντεν Νη AIM έγινε εύκολο θύμα της ακατάπαυστης διαλυτικής δράσης του COINTELPRO, του οποίου οι πράκτορες, όπως και στην περίπτωση των «Μαύρων Πανθήρων», από την μία καλλιεργούσαν συστηματικά στα απλά μέλη και τους συμπαθούντες τον φραξιονισμό, την φαγωμάρα και την απογοήτευση και διέβαλαν με κάθε τρόπο την ηγεσία και από την άλλη δημιουργούσαν στους ηγέτες της οργάνωσης δυσπιστία μέχρι βαθμού παράνοιας για το κατά πόσο ελέγχουν πραγματικά την κατάσταση και δεν έχει το AIM διαβρωθεί από χαφιέδες και προβοκάτορες. Η φιλότιμη προσπάθεια του Βέρνον Μπελεκώρτ, ο οποίος είχε εξουσιοδοτηθεί από την οργάνωση να οργανώσει την «αντικατασκοπία» της (την «Εσωτερική Υπηρεσία Ασφάλειας και Πληροφοριών»), εντοπίζοντας και εξουδετερώνοντας τους χαφιέδες και

προβοκάτορες, ελάχιστα απέδωσε, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις τον έκανε να φαίνεται στα μάτια των τρίτων «φανατικός», «παρανοϊκός» ή τουλάχιστον αναξιόπιστος στα κατηγορητήριά του.

Ο πιο δραστήριος προβοκάτορας του COINTELPRO ήταν ο Ντάγκλας Ντάρχαμ (Douglas Durham), που έχοντας βάψει μαύρα τα μαλλιά του και παριστάνοντας ότι δήθεν ήταν κατά το ένα τρίτο του Ινδιάνου, διείσδυσε στο AIM τον Μάρτιο του 1973 μέσω του παραρτήματος του Ντε Μόινς της Αϊόβα (Des Moines, Iowa) και κατά την διάρκεια της κατάληψης του Γούντεν Νη έγινε στενός φίλος του Πετίτ και εν συνεχεία, για όλο το 1974 «Γενικός Υπεύθυνος Ασφαλείας» του AIM σε εθνικό επίπεδο και σωματοφύλακας του Μπανκς. Επί δύο περίπου χρόνια, μέχρι τις 7 Μαρτίου 1975 που τον ξεσκέπασαν, διοχέτευε στο FBI όλες τις στρατηγικές αποφάσεις που παίρνονταν στα συμβούλια της οργάνωσης, έσπερνε παράνοια στους επικεφαλής των παραρτημάτων, έκλεβε χρήματα ώστε να αδυνατίσει οικονομικά το AIM και προσπαθούσε ακατάπαυστα να παρασύρει την οργάνωση σε ένοπλη βία, πρώτα υπογράφοντας με το όνομα του Πετίτ ένα κάλεσμα στα όπλα κατά την κατάληψη από το AIM στις 28 Αυγούστου 1973 του «Grimes State Office Building» στην Αϊόβα και αργότερα μοιράζοντας στα μέλη της το «Εγχειρίδιο του αντάρτικου πόλης» του βραζιλιάνου επαναστάτη Μαριγκέλα (Carlos Marighella, 1911 – 1969) ή προσπαθώντας να αποσπάσει από τον Μπανκς εντολή να σκοτώσει «εχθρούς της οργάνωσης». Ο Ντάρχαμ είχε εκπαιδευτεί το 1959 από την CIA σε ανατινάξεις, σαμποτάζ, διαρρήξεις και ανορθόδοξο πόλεμο, μετά είχε ενταχθεί πάλι από την CIA στον μυστικό στρατό των «gusanos» που προετοιμάζονταν για επίθεση κατά της Κούβας και αργότερα υπό την ανοχή των εργοδοτών του είχε ασχοληθεί με μαστροπεία και διακίνηση ηρωίνης.

Μετά το ξεσκέπασμα του Ντάρχαμ, την «δουλειά» του συνέχισε ο «Darryl Blue Lake» (πραγματικό όνομα Τζόζεφ Στιούαρτ, Joseph Stewart), που αφού διέβαλε αρκετά στελέχη της οργάνωσης ως δήθεν «καταδότες του FBI» και καταχράστηκε και αυτός όλα τα χρήματα του «Oglala Defense Fund», τελικά τον Ιούνιο του 1976 κατέθεσε ως κυβερνητικός μάρτυρας στην δίκη κατά των κατηγορούμενων για ανθρωποκτονία μελών του AIM Μπάτλερ (Darrelle «Dino» Butler) και Ρομπιντό (Robert Robideau), που ωστόσο αθωώθηκαν πανηγυρικά.

Άλλοι προβοκάτορες που έδρασαν εκείνη την εποχή στα πλαίσια του COINTELPRO ήσαν οι Βιρτζίνια Ντελουζ (Virginia «Blue Dove» DeLuse), μια 55χρονη τότε λευκή δεξιά ηθοποιός, βοηθός του Ντάρχαμ στο Λος Άντζελες της Καλιφόρνιας, η οποία βοήθησε στο να στηθούν κατηγορίες ανθρωποκτονίας κατά των μελών του AIM Ντυράν (Paul «Skyhorse» Durant) και Μπίλινγκς (Richard «Mohawk» Billings), που βεβαίως αργότερα αθωώθηκαν, και οι Χάρι «Τζι» Σάφερ (Harry «Gi» Schafer) και Τζιλ Σάφερ (Jill Schafer), ένα ζευγάρι λευκών έμπειρων προβοκατόρων που διείσδυσαν στο Γούντεν Νη από τις 23 Μαρτίου 1973, ενώ παλαιότερα είχαν διεισδύσει στην SDS και αργότερα συμμετείχαν στην «Red Star Collective», μια ψευτο-κομμουνιστική οργάνωση που είχε ιδρύσει στην Νέα Ορλεάνη το FBI. Ακόμη και μέσα από την τελευταία, φρόντισαν να εξαφανίσουν ένα σημαντικό ποσό που είχαν συγκεντρώσει αριστερές οργανώσεις προς οικονομική στήριξη του AIM.

Φυσικά, το AIM δέχθηκε επιθέσεις και απέξω. Σε μια περίπτωση, το FBI προσπάθησε να χαλκεύσει κατηγορίες περί δήθεν σχεδιαζόμενης εκστρατείας ένοπλης βίας στην Νότια Ντακότα, υποτίθεται κατά τις πρώτες ημέρες του Ιουλίου 1976, προωθώντας στον τύπο τον Μάιο του 1976 ένα δήθεν απόρρητο έγγραφό του. Σε αυτή την περιβόητη «υπόθεση των Στρατιωτών του Σκύλου» («Dog Soldiers»), που σκοπό είχε να αποτρέψει τις κοινές εκδηλώσεις διαμαρτυρίας λατίνων και Ινδιάνων («Pueblo Brown Berets» και AIM) στις 4 Ιουλίου 1976 για τα 200 χρόνια από την ανεξαρτησία της Αμερικής, δύο χιλιάδες μέλη του AIM σε συνεργασία με δήθεν μέλη της προ πολλού διαλυμένης «Students for a Democratic Society», SDS, παρουσιάζονταν από το FBI να έχουν δήθεν εκγυμναστεί στο αντάρτικο πόλης για να κτυπήσουν κυβερνητικά κτίρια, αλλά και να πυροβολούν τουρίστες ή να καίνε την συγκομιδή των αγροτών.

Εκτός από τις πάμπολλες άλλες κάθε μορφής κυβερνητικές επιθέσεις, ο «αρχηγός» Ουίλσον επιπρόσθετα κατεδίωξε όλους τους ομοεθνείς του που τον αντιπολιτεύθηκαν και 50 από αυτούς βρήκαν βίαιο θάνατο κατά την περίοδο 1974 – 1976, ενώ μαρτυρείται ότι ο ίδιος ο «αρχηγός» συμμετείχε σε επίθεση ενάντια σε 6 δικηγόρους του AIM στις 27 Φεβρουαρίου 1975.

ΠΑΡΑΚΜΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΜΨΗ

Τρεις απόπειρες της οργάνωσης για εθνικά συνέδρια, στο Ουάϊτ Όουκ (White Oak, Oklahoma) το 1973, στον καταυλισμό του Στάντινγκ Ροκ (Standing Rock, South Dakota) το 1974 και στο Φάρμινγκτον (Farmington, New Mexico) το 1975, είχαν ελάχιστη συμμετοχή, ενώ ήδη από το 1975 οι αναφορές των χαφιέδων του FBI περιέγραφαν τα δεκάδες παραρτήματα της οργάνωσης να υπολειπονται ή να έχουν πλήρως ατονήσει, παρά το ότι κάποιοι αγωνιστές έδειχναν έναν ακραίο ηρωισμό, όπως λ.χ. ο μόλις 23χρονος Νέλσον Σμωλ Λεγκς (Nelson Small Legs, Jr., της φυλής των Sikaska), που αυτοκτόνησε στην νότια Αλμπέρτα του Καναδά με έναν πυροβολισμό στην καρδιά του τον Μάιο του 1976, για να ευαισθητοποιήσει την κοινή γνώμη σχετικά με την καταπίεση που δεχόταν το έθνος του: «δίνω την ζωή μου ως διαμαρτυρία για τις συνθήκες που αντιμετωπίζουμε... ελπίζω η αυτοκτονία μου να ανοίξει τα μάτια των μη – Ινδιάνων και να δουν το πόσο πολύ έχουμε υποφέρει», έγραψε στο τελευταίο κείμενό του – στην κηδεία του που έγινε στο Μπρόκετ (Brocket, Alberta), το μέλος του AIM Αλεξ Ακιβένζι (Alex Akiwenzie) υποσχέθηκε ότι ο θάνατός του «δεν θα μείνει δίχως εκδίκηση».

Εθνικό συνέδριο του AIM

Υγωμένες γροθιές στην κηδεία του Νέλσον Σμωλ Λεγκς

Ενώ ο Μπανκς είχε εγκλωβιστεί από το 1976 έως το 1983 στην Καλιφόρνια, όπου συντηρείτο αρχικά από τον Μάρλον Μπράντο και του είχε δοθεί πολιτικό άσυλο από τον κυβερνήτη Μπράουν (Jerry Brown, ο οποίος αρνείτο να τον εκδώσει στην Νότια Ντακότα για να εκτίσει ποινή 15 ετών για την εξέγερση στο Κάστερ), ο δε Μηνς βρισκόταν φυλακισμένος στην Νότια Ντακότα, κατηγορούμενος για ανθρωποκτονία (αθωώθηκε το καλοκαίρι του 1976 αλλά μέσα στην φυλακή έγινε απόπειρα κατά της ζωής του με μαχαίρι), η «Εσωτερική Υποεπιτροπή Ασφαλείας» της Γερουσίας χαρακτήρισε τον Σεπτέμβριο του 1976 το AIM ως «επαναστατική οργάνωση αφιερωμένη στην βία».

Τελικά το 1979 η οργάνωση παραδέχθηκε την παρακμή στην οποία είχε πέσει, προχώρησε σε τυπική διάλυσή της για να προφυλάξει νομικά τα τότε μέλη της από το κληρονομημένο μίσος του αμερικανικού κράτους εναντίον του AIM και ξεκίνησε μια τεράστια προσπάθεια για επανίδρυση και ανασυγκρότησή της, καθώς και επαναχάραξη της όλης στρατηγικής της περισσότερο με κατεύθυνση την κοινωνική δράση μέσα στα έθνη των αυτοχθόνων: «το AIM δεν πέθανε, απλώς άλλαξε μορφή... τώρα είναι παρόν σε κάθε ινδιάνικη κοινότητα και πάντοτε θα είναι», δήλωσε χαρακτηριστικά ο Μηνς. Παράλληλα όμως, με εκπρόσωπό της τον Βέρνον Μπελεκώρτ, το νέο AIM αναζήτησε συμμαχίες και με ξένες ηγεσίες που στις αρχές της δεκαετίας του 1980 βρίσκονταν σε αντιπαλότητα με τις Η.Π.Α., όπως λ.χ. Νικαράγουα, Λιβύη, Παλαιστίνιοι, κ.ά. - και το ίδιο έπραξε πρόσφατα στην περίπτωση της Βενεζουέλας του Ούγκο Τσάβες.

Το AIM στην «Μακρύτερη Πορεία» του 1978

Ήδη από το 1978, στην άνοιξη και το καλοκαίρι του οποίου για μία ακόμη φορά το AIM βάδισε «Την Μακρύτερη Πορεία» του («The Longest Walk») από το Αλκατράζ προς την Ουάσινγκτον, στην οποία έφθασε τον Ιούλιο με εκατοντάδες υποστηρικτές του, ανάμεσα στους οποίους ο παγκόσμιος πρωταθλητής της πυγμαχίας Μωχάμεντ Άλι (Muhammad Ali), ο γερουσιαστής Τεντ Κένεντυ (Ted Kennedy) και βεβαίως ο Μάρλον Μπράντο, το AIM είχε καθιερώσει το πρώτο πρόγραμμα επιμόρφωσης φυλακισμένων Ινδιάνων, με αρχή τις φυλακές Stillwater της Μινεσότα. Την επόμενη χρονιά (1979) ίδρυσε κέντρο επιμόρφωσης ανέργων (το «American Indian Opportunities Industrialization Center», AIOIC) στο οποίο σπούδασαν 17.000 αυτόχθονες και το 1991 καθιέρωσε ετήσιο «Χορό του Ήλιου» στο Πάϊπστοουν (Pipestone) της Μινεσότα. Την «Ημέρα της Ανεξαρτησίας» (14 Ιουλίου) της ίδιας χρονιάς (1991) υποδαύλισε την συμβολική αυτο - ανακήρυξη 3 αυτοχθόνων εθνών (Lakota, Cheyenne, Arapahoe, που υπέγραψαν ως «Συνομοσπονδία των Μαύρων Λόφων», «Confederacy of the Black Hills») ως ελεύθερων πια από την κυριαρχία του κράτους των Η.Π.Α., ενώ τον Απρίλιο και τον Αύγουστο του 1996 το «Μεγάλο Διευθυντικό Συμβούλιο του AIM» συμμετείχε στην περιοχή Τσιάπας (Chiapas) του Μεξικού σε δύο συνέδρια των «Ζαπατίστας» με θέμα την «Διηπειρωτική Επαφή για την Ανθρωπότητα και ενάντια στον Νεοφιλελευθερισμό» («Encuentro Intercontinental por la Humanidad y contra el Neoliberalismo»).

ΤΟ AIM ΣΗΜΕΡΑ

Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 το AIM διασπάστηκε με αφορμή την από τα μέσα της προηγούμενης δεκαετίας τοποθέτηση του Μηνς υπέρ της οργάνωσης «Γιατάμα» («Yatama») των ινδιάνων Μισκίτο (Miskito), η οποία είχε συμμαχήσει στην Νικαράγουα με τους υποστηριζόμενους από τις Η.Π.Α. και την C.I.A. λεγόμενους «Κόντρας» («Contras») κατά των αριστερών «Σαντινίστας» («Sandinistas», «Frente Sandinista de Liberación Nacional», FSLN), που είχαν καταλάβει την εξουσία μετά από επανάσταση, τον Ιούλιο του 1979 (η προγενέστερη οργάνωση «Misurasata» είχε βοηθήσει τους «Σαντινίστας» -αυτοί άλλωστε την είχαν ιδρύσει- τα δύο πρώτα χρόνια μετά την επανάσταση, όμως τον Δεκέμβριο του 1981 οι σχέσεις αντιστράφηκαν σε εχθρικές, μετά από επιθέσεις 7.000 στρατιωτών της κεντρικής κυβέρνησης στις περιοχές των Μισκίτο). Ήδη

από το 1985 ο Μηνς, που ωστόσο είχε καταλάβει και επίσης δήλωνε δημόσια ότι ο μαρξισμός είναι ευρωπαϊκό – χριστιανικό κατασκεύασμα που αποϊεροποιεί τον κόσμο και δεν έχει τίποτε να προσφέρει στους Ινδιάνους, είχε ταξιδέψει ο ίδιος στην ατλαντική ακτή της Νικαράγουα για να αποκτήσει μια πιο έγκυρη εικόνα της όλης κατάστασης, ενώ από το 1988 οι υπόλοιποι της ηγεσίας του AIM του είχαν ζητήσει να πάψει να εμφανίζεται ως εκπρόσωπος της οργάνωσης.

Τελικά στις 24 Νοεμβρίου 1993 το «Μεγάλο Διευθυντικό Συμβούλιο του AIM» («Grand Governing Council of the American Indian Movement», AIM – GGC, με έδρα την Μινεάπολη) διέγραψε τους Μηνς, Ρομπιντό, Μόρις (Glen Morris) και τους οπαδούς τους, οι οποίοι στις 18 Δεκεμβρίου έκαναν συνέδριο στο Έτζγουντ του Νέου Μεξικού (Edgewood, New Mexico), κατήγγειλαν το κανονικό AIM ως «συγκεντρωτικό» και «αυταρχικό» και ίδρυσαν την οργάνωση «AIM - Διεθνής Συνομοσπονδία Αυτόνομων Παραρτημάτων» («AIM - International Confederation of Autonomous Chapters»). Αυτή η οργάνωση εξακολούθησε να δρα με έδρα της το Ντένβερ, αν και μεγάλο τμήμα της δράσης της αναλώθηκε σε δυσφημήσεις και σε απόπειρες διάβρωσης ή διάλυσης της κυρίως οργάνωσης (τον Μάρτιο του 1994 «δίκασαν» μάλιστα στο San Rafael της Καλιφόρνιας την τότε ηγεσία του κανονικού AIM!).

Ως απάντηση στην δράση της, το κανονικό AIM εξέδωσε στις 3 Νοεμβρίου 1999 ανακοίνωσή του, στην οποία καταγγέλλθηκαν οι μέθοδοι, εξαπατήσεις και προβοκάτσιες που χρησιμοποιήσαν εναντίον του οι «αυτόνομοι» και ειδοποιήθηκαν τα ινδιάνικα έθνη ότι όχι μόνον αυτοί δεν εκπροσωπούσαν τίποτε άλλο πέρα από τους εαυτούς τους, αλλά ουσιαστικά, κατά το «Μεγάλο Διευθυντικό Συμβούλιο του AIM», αποτελούσαν όργανο της αμερικανικής κυβέρνησης για να αποπροσανατολίσει τον τακτικό αγώνα των αυτοχθόνων.

Εκτός της εν λόγω διάσπασης, υπήρξαν επίσης περιπτώσεις που σε περιοχές όπου ήδη υπήρχαν παραρτήματα του AIM έκαναν την εμφάνισή τους από το πουθενά νέες ομάδες που επιχειρούσαν να παρουσιάσουν τους εαυτούς τους ως «γνήσια» τοπικά τμήματα του AIM. Τέτοια περίπτωση ήταν εκείνη που αντιμετώπισε και κατήγγειλε τον Ιούνιο του 1998 το παράρτημα της Φλόριντα (με έδρα στο Saint Petersburg και υποπαραρτήματα στο Μαϊάμι και το Γκρην Κόουβ Σπρινγκς), το οποίο είχαν ιδρύσει 9 χρόνια νωρίτερα οι Σέρινταν Μέρφου (Sheridan Murphy, των Λακότα) και Νταϊνβιντ Γκοϊέτ (David Goyette, των Μοχώκ) και είχε κάνει έναν αξιόλογο αγώνα τόσο ενάντια στην γελοιοποίηση των ιερών συμβόλων των αυτοχθόνων όσο και ενάντια στον συγκαλυμμένο πλην όμως ωμό ρατσισμό τον οποίο γεννούν τα στερεότυπα που αναπαράγουν η εκπαίδευση και τα Μ.Μ.Ε.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΙΣ

Ο αγώνας του AIM απέδωσε πάντως πολύ περισσότερα από όσα ακόμη και ο έμπειρος ιστορικός αναγιγνώσκει με την πρώτη ματιά του. Οι πραγματικές μάχες του AIM, κυρίως ενάντια στην προσπάθεια να τρωθεί η συνοχή της οργάνωσης και μετά να διαλυθεί, αποσιωπήθηκαν συστηματικά με προβολή μόνον των εκδηλώσεων διαμαρτυρίας που το σύστημα έκρινε ότι δεν το απειλούσαν, αλλά και εκεί με έμφαση όχι στα αιτήματα, αλλά στις εικόνες των ακτιβιστών με τις παραδοσιακές στολές τους, ώστε ο αγώνας ζωής κάποιων εθνών που απειλούνται με εξαφάνιση να ευτελιστεί στα μάτια των μαζών ως φολκλορισμός. Μετά το Γούντεν Νη όμως, τίποτε πια δεν ήταν ίδιο για τους βορειοαμερικανούς αυτόχθονες, όπως και τίποτε πια δεν ήταν ίδιο για το αμερικανικό κράτος, τον δυνάστη τους. Τα όπλα του 1973 απέδειξαν ότι η ελευθερία μπορεί ανά πάσα στιγμή να διεκδικηθεί, όπως άλλωστε και η εθνική αξιοπρέπεια, που βεβαίως περνάει προηγουμένως υποχρεωτικά μέσα από την εθνική αυτοσυνείδηση. «Τίποτε πια δεν θα είναι το ίδιο και αυτό οφείλεται στο AIM... που αρκετοί το θαυμάζουν και το τιμούν, που κάποιιοι πάλι το μισούν, αλλά που ποτέ δεν μπορεί να αγνοηθεί... το AIM υπήρξε ο καταλύτης του αυτεξούσιου των ινδιάνικων εθνών... με μέλη στρατευμένα στο να εγείρουν ερωτήματα στα μυαλά όλων... πρωτίστως ένα πνευματικό κίνημα, μία θρησκευτική αναγέννηση που εν συνεχεία αναγέννησε την

αξιοπρέπεια και την υπερηφάνειά μας», δήλωσε λίγο μετά το Γούντεν Νη ο σαμάνος Μπίρτζιλ Κιλς Στραίτ (Birgil Kills Straight), ένας από τους «παραδοσιακούς» των Ογκλάλα που αγωνίστηκαν ενάντια στην «αρχηγία» του Ουίλσον.

Βεβαίως, όπως υπογράμμισαν το 2004 για την ιστοσελίδα του παραρτήματος της Βιρζίνια οι Laura Waterman Wittstock και Elaine J. Salinas, σε μία σύντομη εξιστόρηση της δράσης του AIM, «ο δρόμος της οργάνωσης δεν υπήρξε εύκολος. Οι πνευματικοί καθοδηγητές και οι πρεσβύτεροι είχαν άλλωστε προβλέψει την σκληρή δοκιμασία της αντοχής και της ισχύος του AIM. Οι αμφιβάλλοντες, οι βαλτοί, εκείνοι που ήθελαν να πάρουν την ηγεσία, καθώς και εκείνοι που δεν είχαν

πρόθεση να αγωνιστούν για την οργάνωση, αλλά μόνον να την κατεδαφίσουν ή να την λεηλατήσουν, ένας – ένας με την σειρά του πέρασαν και έδωσαν τα κτυπήματά τους, όμως κανείς μέχρι τώρα, ούτε από μέσα ούτε απέξω, δεν κατόρθωσε να καταστρέψει την θέληση του AIM και την ισχύ της αλληλεγγύης του. Άνδρες και γυναίκες, ενήλικοι και παιδιά, διατηρούν άφθαρτη την πνευματική ισχύ τους και πάντοτε θυμούνται ότι το κίνημα είναι πάνω από τις επιμέρους νίκες ή τα επιμέρους λάθη των εκάστοτε ηγετών του».

Είναι αλήθεια αυτό που ειπώθηκε ότι τελικά το AIM επέτρεψε στους φίλους και τους εχθρούς του να το αγαπήσουν ή να το μισήσουν, όμως ποτέ δεν επέτρεψε σε κανέναν να το αγνοήσει: «δεν μπορούσαμε παρά να είμαστε συγκρουσιακοί», είπε πριν από κάποια χρόνια ο Βέρνον Μπελεκώρτ, «όχι απλώς για να δώσουμε μια κλωτσιά στην πόρτα, αλλά και για να την κάνουμε κομμάτια όταν χρειαστεί».

ΕΘΝΙΚΗ ΑΥΤΟΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Ένας από τους ιδρυτές του AIM, ο Έντυ Μπέντον – Μπαναί, δήλωσε πρόσφατα:

Έντυ Μπέντον – Μπαναί (δεξιά)

«Πρέπει να συγκεντρώσουμε τα όσα το έθνος μας άφησε στην πορεία του. Δεν μας μεταφέρθηκαν όλα. Οι πρόγονοί μας δεν είχαν την ευκαιρία να μας τα κληροδοτήσουν όλα. Γι' αυτό λοιπόν εμείς σήμερα πηγαίνουμε πίσω και βρίσκουμε τα όσα αφέθηκαν στην πορεία. Είναι αποστολή της δικής

μας γενιάς να πάμε πίσω και να τα συγκεντρώσουμε. Γι' αυτό ακριβώς επιμένω να φωνάζω ότι πρέπει να διδάξουμε τα παιδιά μας... Το μέλλον είναι το όνειρό μας και η ελπίδα μας».

Το ίδιο τόνισε το 2008 και ο Μηνς σε έλληνες δημοσιογράφους: «Όλα χάθηκαν όταν έφυγαν οι παλιότεροι, εκείνοι που δεν είχαν υποχρεωθεί να πάνε με το ζόρι στα σχολεία του λευκού ανθρώπου και είχαν μεγαλώσει παραδοσιακά, με τη διδασκαλία της ελευθερίας του νου και της καθαρότητας της καρδιάς. Όταν έφυγαν εκείνοι από τούτον τον κόσμο για τον άλλον, τότε άρχισαν τα προβλήματα. Εκείνοι ήσαν οι δάσκαλοί μας. Μας δίδαξαν εκείνοι που δεν είχαν πάει στα σχολεία των λευκών. Εκείνοι μας έλεγαν να θυμόμαστε πάντα πως κάποτε ήμασταν ελεύθεροι... Η αποικιοκρατία έγινε πραγματικότητα όταν έφυγαν εκείνοι και εμείς υποχρεωθήκαμε να φοιτήσουμε στις φυλακές - σχολεία των λευκών. Σε εκείνες τις στρατοκρατικού τύπου φυλακές, που τις είπαν «ινδιάνικα σχολεία», μας υποχρέωσαν να κόψουμε τα μαλλιά μας, να ξυρίσουμε τα κεφάλια μας, να φοράμε στολές, με όπλο τους τη σωματική τιμωρία και τη φυλάκιση. Σε αυτά τα μέρη τα μεγαλύτερα παιδιά έδερναν τα μικρότερα και τα μικρότερα απλώς ήλπιζαν να μεγαλώσουν για να δέρνουν και αυτοί. Αυτή ήταν η ανατροπή... οι γονείς μου πέρασαν αυτήν την εκπαίδευση, αυτήν την εθνοκτονία. Γιατί ήταν γενοκτονία και μάλιστα τόσο μελετημένη ώστε οι αμερικανοί πολίτες δεν την αισθάνθηκαν, δεν την κατάλαβαν, δεν έμαθαν καν ότι συνέβη. Όμως, ακόμα και αν αυτοί δεν το ξέρουν, εμείς χανόμαστε, η γλώσσα μας χάνεται, τα τραγούδια μας χάνονται, ο τρόπος που βλέπουμε τον κόσμο χάνεται. Και όλα αυτά δεν συμβαίνουν τυχαία, είναι σχεδιασμένα, μελετημένα. Γι' αυτό μας υποχρεώνουν να πάμε στα δικά τους σχολεία».

Και κατέληξε: «πρέπει να διδαχθούμε από άλλους σαν κι εμάς, λ.χ από τους Παλαιστίνιους ή τους Μαορί. Οι Παλαιστίνιοι, το λέω πάντα, είναι πρότυπο για εμάς. Μας διδάσκουν πως θα μπορούσαμε να διατηρήσουμε την αξιοπρέπειά μας κάτω από τις συνθήκες που βρισκόμαστε. Ελέγχουν την εκπαίδευση των παιδιών τους, γι' αυτό και επιβιώνουν αυτής της φρικιαστικής γενοκτονίας που οι Ισραηλινοί έχουν εξαπολύσει εναντίον τους. Είμαστε οι Παλαιστίνιοι της Αμερικής και οι Παλαιστίνιοι είναι οι Ινδιάνοι της Μέσης Ανατολής».

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Dennis Banks - Richard Erdoes, «Ojibwa Warrior: Dennis Banks And The Rise Of The American Indian Movement», Norman, 2004

Nelson Blackstock, «COINTELPRO. The FBI's secret war on political freedom», New York, 1975

Ward Churchill - Jim Vander Wall, «Agents of Repression: The FBI's Secret Wars Against the Black Panther Party and the American Indian Movement», Boston, 1990

Stephen Cornell, «The Return of the Native: American Indian Political Resurgence», New York, 1988

Rolland Dewing, «Wounded Knee: The Meaning and Significance of the Second Incident», New York, 1985

David Russell Edmunds, «The New Warriors: Native American Leaders Since 1900», Lincoln, 2004

M. Annette Jaimes (ed.), «The State of Native America: genocide, colonization, and resistance», Boston, 1999

Bruce E. Johansen, «The Native peoples of North America: a history», τόμοι 1- 2, Westport, 2005

Troy Johnson, «The occupation of Alcatraz Island», Chicago, 1996

Troy Johnson et al. (eds.), «American Indian Activism: Alcatraz to the Longest Walk», Chicago, 1997

Alvin M. Josephy Jr., «Red Power. The American Indians' Fight for Freedom», New York, 1971

Peter Matthiessen, «In the Spirit of Crazy Horse», New York, 1983

Peter Nabakov, «Native American Testimony: A Chronicle of Indian-White Relations from Prophecy to the Present, 1492 – 1992», New York, 1991

Joane Nagel, «American Indian Ethnic Renewal: Red Power and the Resurgence of Identity and Culture», New York, 1996

James Stuart Olson - Raymond Wilson, «Native Americans in the twentieth century», Chicago, 1984

Akim D. Reihardt, «Ruling Pine Ridge», Lubbock TX, 2007

John William Sayer, «Social Movements in the Courtroom: The Wounded Knee Trials, 1973 – 1975», Minneapolis, 1991

Paul Chatt Smith - Robert Warrior (eds.), «Like a Hurricane: The Indian Movement from Alcatraz to Wounded Knee», New York, 1996

Kenneth S. Stern, «Loud Hawk: The United States Versus the American Indian Movement», Norman, 1994

Περιοδικά «Akwesasne Notes», «American Indian Movement Newsletter», «Liberation News Service» και «The Great Speckled Bird»